

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Renaty Pospíšilové a soudců Mgr. Martina Hrabovského a Mgr. Lumíra Kutaje ve věci

nezletilé: **N. Š.**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená opatrovníkem městem Valašské Meziříčí
sídlem Náměstí 7, 757 38 Valašské Meziříčí

dcery
rodičů: **Anna O.,** narozená xxx
bytem xxx
zastoupená advokátkou Mgr. Margaret Mikulovou
sídlem Křížkovského 116, 757 01 Valašské Meziříčí

Martin Š., narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Patrikem Novosadem
sídlem Králova 1283, 757 01 Valašské Meziříčí

o neshodu rodičů v podstatné záležitosti týkající se nezletilé, k odvolání otce proti rozsudku Okresního soudu ve Vsetíně, pobočky ve Valašském Meziříčí ze dne 27. 5. 2019 č. j. 52 P 113/2016-63

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se potvrzuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Straková.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud určil místem bydliště nezletilé xxx a rozhodl, že žádnému z účastníků nenáleží právo na náhradu nákladů řízení.

2. Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání otec, který poukazoval na to, že poslední dohodou rodičů určené bydliště nezletilé bylo v xxx. Vytýkal okresnímu soudu, že v průběhu řízení změnil právní názor na věc. Tvrdil, že nezletilá sama za svůj domov považuje xxx, resp. xxx. Namítal, že nezletilá sama řekla, že by ráda žila s ním a matka ať bydlí se strejdou. U otce má nezletilá psa. V xxx má mateřskou školu i kamarády, s nimiž nastoupí do základní školy, do které se těší, byla se tam i podívat. Ve škole v navrženém novém bydlišti ani nebyla a má tam jen jednu kamarádku. Vzdálenost mezi potenciálním novým bydlištěm nezletilé a bydlištěm otce je 139 km, což představuje minimálně dvě hodiny cesty. Z toho důvodu by pak byl styk mezi otcem a nezletilou v průběhu pracovního týdne prakticky vyloučen. Matce je známo, že nezletilá se stěhovat nechce. Přesto jedná proti jejímu zájmu a přání. Otci bylo okresním soudem sděleno, že jeho osobní život je ve srovnání se zájmem nezletilé podružný, o tom matčině to zjevně neplatí. Matku přitom nic nenutí opouštět xxx, kde má velký byt a je zaměstnána na dobu neurčitou. Odstěhováním nezletilé se přeruší i kontakt nezletilé s prarodiči ze strany otce. Nezletilá by tak byla vytržena ze svého dosavadního stabilního prostředí, což by bylo v rozporu s jejím zájmem. Otec požadoval, aby bylo rozhodnutí okresního soudu změněno tak, že návrh matky bude zamítnut.

3. Matka ve svém vyjádření k odvolání otce uvedla, že nikdy neměla v úmyslu znemožňovat otci styk s nezletilou. Vždy mu vycházela vstříc a bude tak činit i v budoucnu. K přestěhování se rozhodla po pečlivé úvaze. I ona má vazby na xxx, jelikož tam žije její rodina. Proto bude své bývalé bydliště navštěvovat co nejčastěji a nezletilá při tom bude v kontaktu i s otcem. Matka je připravena otci kompenzovat absenci styku přes týden tím, že s nezletilou bude otec více o víkendech a prázdninách, a také mu to nabízela. Nezletilá podle matky u okresního soudu hovořila pod vlivem předchozí přípravy ze strany otce, protože jej nechtěla zklamat. Otec je stále vůči matce nepřátelsky naladěn a přenáší to i na nezletilou. Matka nepovažuje za vhodné, že otec s nezletilou tyto věci probírá. Je otci připravena vyjít vstříc i v tom, že mu bude nezletilou vozit do Hodonína na nádraží, popřípadě předávat mu nezletilou, když navštíví svou rodinu v xxx. Komunikace mezi rodiči ohledně styku byla podle matky vždy dobrá. Není důvod k jakémukoli omezení styku mezi otcem a nezletilou, a tedy k přetržení vzájemných vazeb a totéž platí ve vztahu k otcově rodině, dojde jen k určité modifikaci. Změna bydliště nebude pro nezletilou znamenat zátěž. V novém bydlišti má již kamarádku, s níž půjde do 1. třídy. Matka požadovala, aby bylo rozhodnutí okresního soudu potvrzeno jako věcně správné.

4. Rovněž opatrovník ve svém vyjádření navrhl potvrzení rozsudku okresního soudu jako věcně správného.

5. Krajský soud na základě včasného odvolání otce přezkoumal rozsudek okresního soudu, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, podle ust. § 212 písm. a) a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. a § 28 odst. 2 z. ř. s. a po provedení odvolacího řízení dospěl k závěru, že odvolání otce není důvodné.

6. Skutková zjištění soudu prvního stupně hodnotí krajský soud jako správná a přejímá je i pro odvolací řízení, a v tomto ohledu tedy pro stručnost odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku.

7. V odvolacím řízení dále krajský soud provedl již jen důkaz oddacím listem matky a zprávou opatrovníka o aktuální situaci v rodině a takto má za prokázané následující skutečnosti:

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Straková.

8. Jak vyplynulo z oddacího listu matky, matka se dne 26. 7. 2019 vdala za svého přítele Ivo O., nar. xxx, a pro dobu po uzavření manželství převzala i jeho příjmení.

9. Ze zprávy opatrovníka o aktuální situaci v rodině pak bylo zjištěno, že poměry otce zůstaly nezměněny. Otec nadále pracuje na dvanáctihodinové směny, o víkendech mívá volno v sobotu a v neděli jednou měsíčně a v pátek a v sobotu rovněž jednou měsíčně. S ohledem na směnnost svého zaměstnání zvažuje otec jeho změnu. Prázdninový styk mezi otcem a nezletilou se realizoval ve dnech 4. 7. až 6. 7. 2019, 18. 7. až 28. 7. 2019 a pak od 11. 8. do 16. 8. 2019. Otec si nezletilou vyzvedával v Kroměříži a tam ji také matce vracel. Otec zvažuje podání návrhu na úpravu styku s nezletilou.

10. Z téže zprávy dále vyplynulo, že matka se v mezidobí provdala a začátkem prázdnin se společně s dcerou přestěhovala k manželovi do xxx, kde bydlí v rodinném domě. Od září 2019 má matka zajištěno nové zaměstnání ve firmě xxx. Podle matky je nezletilá v novém bydlišti spokojená. Matka již také kontaktovala Základní školu xxx, kam nezletilá nastoupí do 1. třídy.

11. Dne 12. 8. 2019 byl opatrovníkem v nepřítomnosti dalších osob proveden pohovor s nezl. N. K pohovoru ji přivedl otec. Nezletilá navázala rozhovor bez problémů. Uvedla, že s taťkou o prázdninách bývá, jezdí k němu autem a nemá s tím žádný problém. S mamkou už bydlí u strejdy Iva, je to tam dole daleko. Moc se jí tam líbí, je tam ráda, má tam bazén na zahradě, kočičku a nově dva papoušky. Má vlastní pokoj, který je moc hezký a kam za ní chodí na návštěvy kamarádka Terezka. Vyjadřovala spokojenost s novým bydlištěm i aktuálním stavem. Sdělovala, že ji tam mají všichni rádi. Do školy by sice chtěla chodit do xxx, ale ví, že nastoupí v xxx. Bude tam mít kamarádku. Byla velmi komunikativní a otevřená a působila spokojeným dojmem.

12. Otec navrhoval, aby byl ještě proveden jeho doplňující výslech, během něhož by se vyjádřil, jak probíhá komunikace mezi rodiči ohledně styku a samotná realizace styku. Tento důkaz však ze strany krajského soudu proveden nebyl, protože s ohledem na právní názor krajského soudu, jak bude vyjádřen níže, bylo jeho provedení vyhodnoceno jako nadbytečné.

13. Podle ust. § 877 odst. 1 o. z. nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná, zejména se zřetelem k jeho zájmu, rozhodne soud na návrh rodiče; to platí i tehdy, vyloučil-li jeden rodič z rozhodování o významné záležitosti dítěte druhého rodiče.

14. Podle ust. § 877 odst. 2 o. z. za významnou záležitost se považují zejména nikoli běžné léčebné a obdobné zákroky, určení místa bydliště a volba vzdělání nebo pracovního uplatnění dítěte.

15. Krajský soud posoudil důkazy provedené před soudy obou stupňů jednotlivě i v jejich vzájemných souvislostech, přihlédl ke všemu ostatnímu, co v řízení vyšlo najevo, včetně toho, co uvedli účastníci, a poté dospěl k závěru, že okresní soud ze svých správných skutkových zjištění vyvodil odpovídající právní závěry, na které lze odkázat, přičemž ani v odvolacím řízení nevyšla najevo žádná okolnost, která by mohla vést k odlišnému právnímu posouzení věci.

16. Krajský soud k výstižnému odůvodnění rozhodnutí okresního soudu pouze dodává, že navzdory formulaci obsažené v ust. § 877 odst. 2 občanského zákoníku není přesvědčen, že by měl soud rozhodovat o určení bydliště nezl. dítěte za stavu, kdy se sice rodiče na určení bydliště nedohodli, ale dítě bylo již dříve pravomocně svěřeno do výlučné péče některého z nich, popřípadě do střídavé péče rodičů. Už samotným rozhodnutím o svěření dítěte do péče totiž soud vyslovuje souhlas s tím, že dítě bude bydlet u daného rodiče, a to i v případě, že tento rodič později bydliště změní. Rozhodnutí o svěření do péče neukládá pečujícímu rodiči povinnost zdržovat se na místě, na kterém žije v době rozhodování, natrvalo či do doby, než mu změnu bydliště odsouhlasí druhý rodič, popřípadě k ní přivolí soud. V reálném životě nastávají často situace, že změna bydliště není důsledkem svobodného rozhodnutí pečujícího rodiče, ale že je k ní nucen okolnostmi – např. vyprší-li doba nájmu bytu a pronajímatel ji nechce prodloužit nebo pokud pečující rodič ztratí práci a najde si novou ve větší

vzdálenosti od dosavadního bydliště. Nutit pečujícího rodiče setrvávat na jednom místě by odporovalo i jeho ústavně zaručeným svobodám pohybu a pobytu.

17. Proto se, i přes formulaci ust. § 877 odst. 2 občanského zákoníku, krajský soud domnívá, že o neshodě rodičů ohledně určení bydliště dítěte za stavu, kdy již o péči o dítě bylo pravomocně rozhodnuto, lze rozhodovat pouze ve výjimečných případech, kupříkladu tehdy, mělo-li by se dítě stěhovat do ciziny, tedy do jiného sociokulturního a jazykového prostředí. V ostatních případech může být změna bydliště důvodem k vedení řízení o změnu péče, bylo-li by ji možno vykládat i jako tak závažnou změnu v poměrech dítěte, že by nové rozhodnutí o péči bylo namístě, nebo k vedení řízení o změnu dosavadní úpravy styku (i zde za předpokladu, že by se tím zásadně změnily podmínky, za nichž bylo rozhodováno o styku naposledy).

18. Ze shora uvedených důvodů i s touto výhradou však krajský soud rozsudek okresního soudu jako věcně správný podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil, a to včetně správného výroku o nákladech řízení před soudem prvního stupně.

19. O nákladech odvolacího řízení pak bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. a § 23 z. ř. s., jelikož okolnosti případu přiznání jejich náhrady žádnému z účastníků neodůvodňovaly a přítomní účastníci se také výslovně svého práva na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů vzdali.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Ostrava 17. září 2019

JUDr. Renata Pospíšilová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Straková.